

СЕКЦІЯ 9.

Міждисциплінарні підходи до вивчення суспільних змін в Україні в контексті євроінтеграції

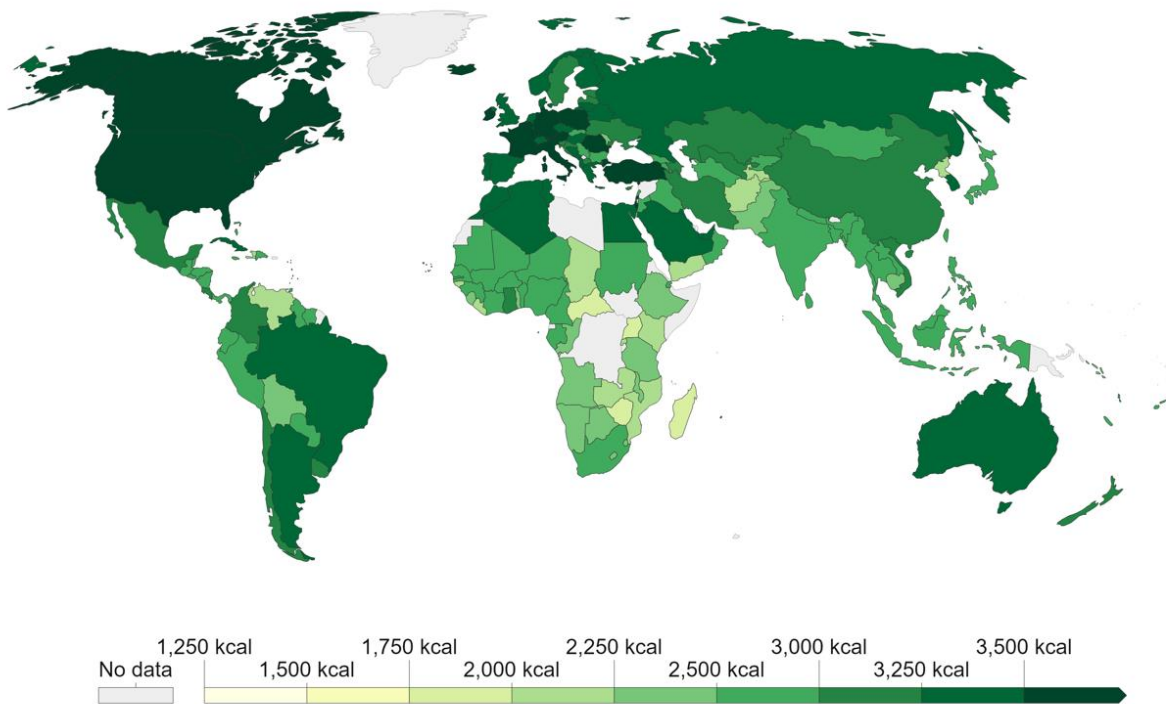
УДК: 338.439.5(4)

Бабич Микола,
д-р екон. наук, професор,
професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного аналізу,
Національний університет кораблебудування
імені Адмірала Макарова,
м. Миколаїв, Україна
babychnnn@gmail.com

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ У НАЯВНОСТІ ТА СПОЖИВАННІ НАСЕЛЕННЯМ КАЛОРІЙ

Основним індикатором рівня харчування в Україні довгі роки залишався показник споживання калорій на душу населення. Такий підхід раніше застосовували й інші розвинені країни, проте у міру наближення індикатора калорійності харчування до визначених норм – у кожній країні вони дещо відрізняються – європейська спільнота дійшла висновку, що протягом останніх кількох десятиліть глобальні тенденції щодо калорійності у різних країнах, у тому числі країнах Азії та Африки, наближаються до цільових і сьогодні, щодо постачання продовольства, ми живемо в більш рівноправному світі, ніж у попередньому столітті, а кількість спожитих калорій не відображає стану справ стосовно якості та доступності харчування.

Наразі, світова карта розподілу калорій не демонструє суттєвих розбіжностей: майже на усій планеті кількість доступних для споживання калорій складає від 2000 (рис. 1).



Source: Our World in Data based on the UN FAO & historical sources

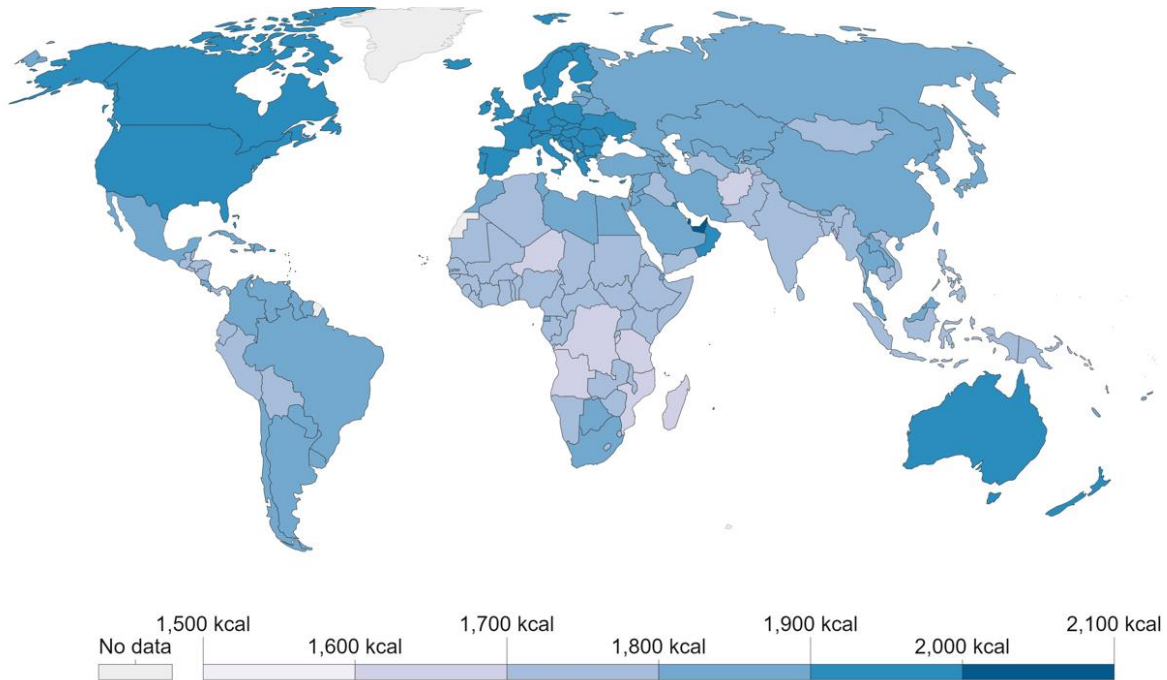
OurWorldInData.org/food-supply • CC BY

Рис. 1. Добовий запас калорій на людину, 2018 рік

**Побудовано за даними ФАО.*

На підтвердження зазначеної тези наводимо дані щодо мінімальної добової потреби в калоріях у країнах світу станом на 2020 рік (рис. 2). Мінімальна добова потреба в калоріях – це мінімальна кількість щоденної енергії на людину, яка вважається достатньою для підтримки мінімальної ваги. Даний індикатор враховує такі фактори, як вік, стать, зріст і рівень активності різних людей. Дані на карті різні, оскільки потреби в енергії людей відрізняються залежно від статі та віку, а також фізичної активності. Відповідно, мінімальна харчова потреба в енергії (MDER) – це кількість енергії, необхідна для невисокого рівня активності та досягнення мінімально допустимої ваги для певного віку, яка, з року в рік, змінюється залежно від країни та статевовікової структури населення. Таким чином, країни з дуже молодим населенням в середньому можуть мати нижче значення MDER, оскільки потреби в енергії дітей, як правило, нижчі, ніж у дорослих. Аналогічно, у країнах з більш активним населенням (наприклад, великими є

витрати енергії на сільськогосподарські роботи) будуть вищі рівні MDER.



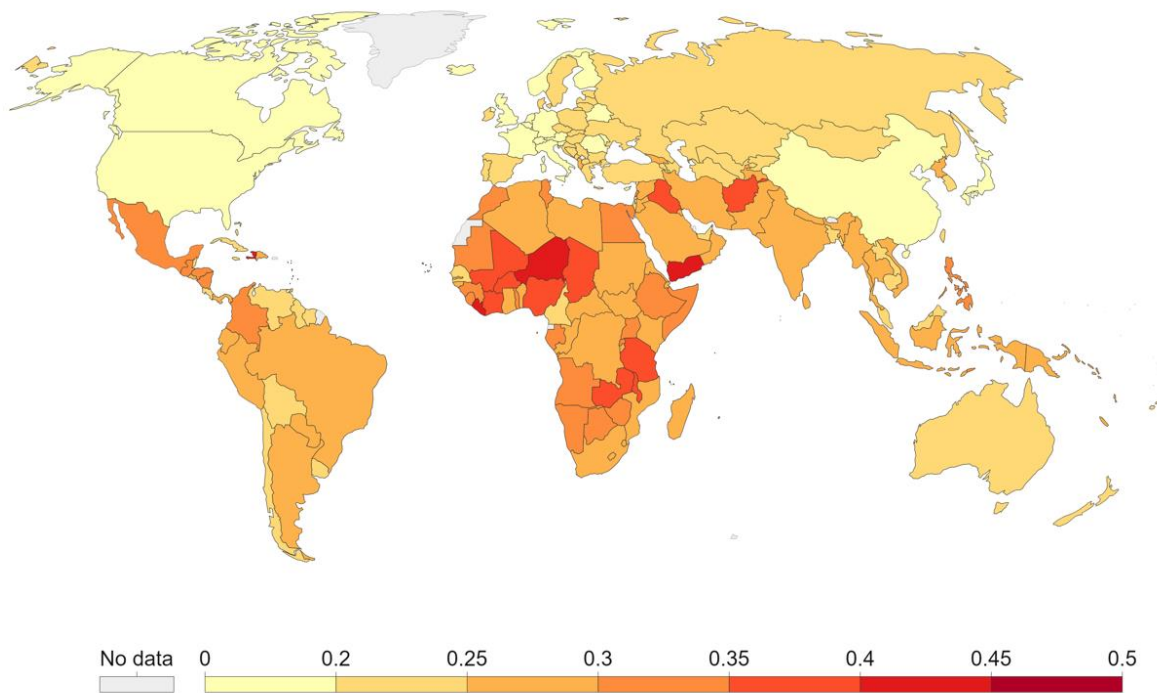
Source: Food and Agriculture Organization of the United Nations

OurWorldInData.org/hunger-and-undernourishment • CC BY

Рис. 2. Мінімальна добова потреба в калоріях, 2020

**Побудовано за даними ФАО.*

З метою визначення нерівності споживання калорій певною країною застосовується коефіцієнт варіації розподілу звичного споживання калорій (CV). Він представляє розподіл споживання навколо середнього. Вищі значення CV означають більший рівень нерівності в харчуванні. Цей індикатор вимірюється за шкалою від нуля до одиниці, при цьому збільшення показника свідчить про зростання нерівності в харчуванні. Так, значення $CV=0,1$ свідчить про рівні можливості населення країни споживати приблизно однакову кількість калорій. Натомість, значення $CV=0,5$ демонструє значну нерівність у харчуванні населення однієї країни. За даними ФАО найвищий показник CV, який дорівнює 0,41, спостерігається у Нігерії, Ліберії та Ємені (рис. 3). В цілому, найбільші розбіжності CV у світовому вимірі спостерігаються у Південній Америці та Африці, проте і вони не перевищують значення 0,4.



Source: Food and Agriculture Organization of the United Nations

OurWorldInData.org/food-supply • CC BY

Рис. 3. Нерівність у споживанні калорій на душу населення, 2020
**Побудовано за даними ФАО.*

Отже, цілком очевидно, що показник кількості наявних та спожитих калорій не є достатньо надійним та релевантним індикатором рівня забезпеченості населення достатнім та якісним харчуванням. Для того, щоб встановити такі критерії на нормативи необхідно визначити ключові драйвери: їх зміст та рівень впливу харчування на якість життя.

Список використаних джерел:

1. The Food and Agriculture Organization (FAO). 2023. URL: <https://www.fao.org/about/about-fao/en>